

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget er led i opfyldelsen af en aftale af 9. marts 1987 mellem regeringen og Færøernes Landsstyre vedrørende tilskudsreform. Aftalen med tilhørende bilag A-E er optrykt som bilag 1 til lovforslaget. Aftalen er tiltrådt af Færøernes Lagting den 14. april 1987.

Lovforslaget opfylder alene den del af ovennævnte aftale, der vedrører sundhedsområdet. Som følge heraf er samtidig fremsat tilsvarende lovforslag om bloktilskud for de øvrige områder omfattet af aftalen.

Som en nødvendig konsekvens af lovforslaget er tillige fremsat lovforslag om ændring af forskellige lovbestemmelser om gældende refusions- og tilskudsordninger på sundhedsområdet, ligesom der på de øvrige områder er foreslået tilsvarende ændringer af gældende lovgivning.

Tilskudsreformens baggrund

Den indgåede aftale om tilskudsreformen skyldes, at regeringen og Færøernes Landsstyre er enige om, at det eksisterende refusions- og tilskudssystem er behæftet med følgende svagheder:

- i en række tilfælde er der ikke sammenfald mellem den disponerende og den økonomisk ansvarlige myndighed,
- systemet er administrativt besværligt på grund af det store antal forskellige tilskudsordninger, som i vidt omfang afviger fra hinanden,
- tilskudssystemets udformning indebærer en risiko for utilsigtet og uhensigtsmæssig substitution af offentlige ydelser på beslægtede udgiftsområder.

Herudover har Færøernes Landsstyre fundet, at tilskudssystemet på en række områder lægger urimelige restriktioner på hjemmestyrets beføjelser over udgiftsdispositionerne.

Regeringen har tilkendegivet den opfattelse, at det nuværende tilskudssystem kan føre til dobbelt-dækning, idet der også betales statsrefusion af de færøske indførselsafgifter, der betales til landskassen ved indførelse af varer til Færøerne. Refusi-

onssystemet har endvidere givet anledning til problemer i forhold til de i 1983 gennemførte ændringer i det statslige budget- og bevillingssystem, hvorefter merudgifter, der ikke umiddelbart kan afholdes inden for et ministeriums totalramme, forudsætter kompenserende besparelser.

Med afskaffelsen af den automatiske pris- og lønregulering af statens udgiftsbevillinger fra og med finansåret 1987 må det antages, at disse problemer vil vokse.

På denne baggrund var der i foråret 1986 mellem regering og landsstyret enighed om at indlede forhandlinger om ændring af tilskudssystemet. Disse forhandlinger resulterede i aftalen.

Sigtet med lovforslaget er således dels at skabe bedre overensstemmelse mellem beslutningskompetencen og det økonomiske ansvar på Færøerne, dels at give de færøske myndigheder større dispositionsfrihed.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Den gældende finansielle fordeling af byrden mellem staten og det færøske hjemmestyre af udgifter til opgaver på sundhedsområdet, som efter den færøske hjemmestyreløvs er fællesanliggender, er bestemt af en række forskellige tilskuds- og refusionsordninger.

Tilskuddene ydes, dels som en fast procent af afholdte udgifter (procentrefusion), dels som faste beløb.

Procentrefusionerne og tilskuddene kan imidlertid påvirke ressourcevalget på en uhensigtsmæssig og utilsigtet måde. Derfor foreslås alle tilskuds- og refusionsordninger omlagt til et generelt bloktilskud, som hjemmestyret kan disponere frit over. Sideløbende hermed overføres beslutningskompetencen til hjemmestyret.

Administrationen af de gældende ordninger sker på den måde, at det færøske hjemmestyre for en kortere periode (måned, kvartal) anmelder de refusionsberettigede udgifter til Rigsombudet. Anmeldelserne omfatter regnskab for sidste periode og skøn over refusionsberettigede udgifter for de forskellige ordninger i kommende periode. På